

Oporezivanje financijskih usluga

Na učestala pitanja o primjeni odredbi članka 11.a Zakona o porezu na dodanu vrijednost (Nar. nov., br. 47/95. do 94/09.) u vezi poreznih oslobođenja za financijske usluge, Središnji ured Porezne uprave dao je sljedeće odgovore:

Odredbama članka 11.a stavak 1. točka b. Zakona o porezu na dodanu vrijednost propisano je da su **usluge odobravanja i ugovaranja kredita**, te upravljanje kreditom od strane osobe koja ga odobrava oslobođene plaćanja poreza na dodanu vrijednost. Pojašnjenje navedene zakonske odredbe propisano je odredbama članka 78. stavak 1. i 2. Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost prema kojem se **kreditima**, u smislu članka 11.a stavak 1. točka b. Zakona **smatraju i zajmovi, uključujući potrošačke kredite i zajmove, hipotekarne kredite i zajmove, zajmove osigurane pokretnom imovinom ili zalogom, zajmove dane kao element financiranja** u vezi s isporukama dobara ili usluga pod uvjetom da element financiranja nije sastavni dio naknade.

Oslobođenje se odnosi na **upravljanje kreditom** odnosno usluge u vezi s kreditom, kao to su usluge vođenja kredita, vođenja evidencije, dogovaranje i praćenje otplate kredita ako to radi osoba koja odobrava kredit. **Usluge prikupljanja podataka, izrade analiza i davanje informacija o kreditnoj sposobnosti** korisnika kredita koje nisu vezane za davanje i upravljanje kreditima ili s ugovaranjem odnosno izdavanjem garancija ili drugih jamstava za kredite nisu oslobođene plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

Odredbama članka 78. stavak 3. i 4. Pravilnika propisano je da je plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođeno ugovaranje odnosno izdavanje **kreditnih garancija** odnosno bankovnih garancija za plaćanje i drugih jamstava za pokriće novčanih dugovanja te upravljanje kreditnim garancijama od strane osobe koja odobrava kredit. Garancijom ili drugim jamstvom za pokriće dugovanja ne smatra se izdavanje jamstava za popravak ili zamjenu neispravnih dobara, predaja imovine u svrhu osiguranja pokriva dugovanja koje ne proizlazi iz odobrenja kredita, izdavanje jamstva kao osiguranja od nepodmirenja otplate najma ili plaćanje zateznih kamata na otplatu najma te preuzimanje obveza nenovčane prirode. Prodaja stečenih dobara nakon naplate hipoteke ne smatra se uslugom oslobođenom plaćanja poreza na dodanu vrijednost, sukladno odredbama članka 78. stavak 5. Pravilnika.

Prema odredbama članka 11.a stavak 1. točka d. Zakona i članka 79. stavak 1. Pravilnika plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođene su **transakcije** uključujući i posredovanje **u vezi s depozitima, vođenjem štednih, tekućih i žiro računa** za klijente, plaćanjima, transferima, čekovima i drugim instrumentima plaćanja odnosno sve transakcije u vezi s tim koje su neposredno povezane, a omogućuju ispunjenje novčane obveze, **osim naplate duga**. Isporukom u smislu Zakona ne smatra se ako poduzetnik ustupi ili prenese potraživanje nastalo iz isporuka dobara i usluga drugom poduzetniku radi naplate, sukladno odredbama članka 79. stavak 2. Pravilnika. Međutim, **naknada za uslugu naplate potraživanja, provizija, diskont i ostali trokovi koje zaračunava porezni obveznik preuzimatelj duga (factor) podliježu plaćanju poreza na dodanu vrijednost**.

Prema odredbama članka 79. stavak 3. Pravilnika **uslugama vođenja računa smatra se** vođenje novčanog računa za klijenta, deponiranje, prijenos i povlačenje novčanih sredstava na ili s bankovnog računa elektroničkim ili nekim drugim putem, usluge izdavanja čekova vezano za poseban račun, trajni nalozi, izravnjanje dugovanja, pristup i vođenje internetskog i telefonskog bankarstva, usluge izdavanja debitnih i smart kartica vezano za određeni račun, te sortiranje i brojanje novca vezano uz neki poseban račun. Plaćanja poreza na dodanu vrijednost, prema odredbama članka 79. stavak 5. Pravilnika, oslobođene su **usluge platnog prometa u zemlji i inozemstvu** i s tim povezane usluge posredovanja ako se obavijaju u skladu s posebnim propisima koji uređuju to područje.

Odredbama članka 79. stavak 4. Pravilnika propisano je da se transakcijama iz članka 11.a stavak 1. točka d. Zakona smatra i otvaranje računa zatvaranje računa, upis tereta i dugovanja, obavješćivanje deponenta o uplatama i isplatama, obavješćivanje banke deponenta o promjeni stanja na računu, o stanju računa, zatim članarina i pretplata u vezi sa sustavom računa ili kreditnim karticama i slično. Uslugama neposredno povezanim s transakcijama iz članka 11.a stavak 1. točka d. Zakona **ne smatra se najam i održavanje terminala** i drugih uređaja za obradu kartičnih plaćanja, postavljanje i održavanje bankomata, čuvanje i pohrana novčanih sredstava te najam sefova, zatičenog prostora i lokacija, sukladno odredbama članka 79. stavak 6. Pravilnika.

Plaćanja poreza na dodanu vrijednost sukladno odredbama članka 11.a stavak 1. točka e. Zakona i članka 80. stavak 1. i 2. Pravilnika, oslobođene su **transakcije**, uključujući posredovanje, **u vezi s valutama, novčanicama i kovanicama** koje se koriste kao zakonsko sredstvo plaćanja. Navedeno oslobođenje se odnosi na isplatu novčanih sredstava te **mjenjačke poslove** kojima se smatraju poslovi obavljanja usluga osobi koja mijenja valutu u novčanicama ili kovanicama koje se koriste kao zakonska sredstva plaćanja, primjenom tečajnih stopa utvrđenih za državne valute, odnosno na prihode ostvarene trgovanjem u vezi sa stranom valutom (tečajna razlika). Isplatom novčanih sredstava smatra se ručna ili automatska isplata, usluge vezane za putničke čekove,

akreditive. usluge s čekovima nevezane za poseban račun te zamjena novčanica i kovanica iste valute.

Izdavanje prigodnih kovanica i transakcije u vezi s njima, koje se daju u opticaj **po nominalnoj vrijednosti** i zakonsko su sredstvo plaćanja oslobođeno je plaćanja poreza na dodanu vrijednost, sukladno odredbama članka 80. stavak 3. Pravilnika. Ako se kovanice i novčanice kupuju ili prodaju **po većoj vrijednosti** od njihove nominalne vrijednosti, onda te isporuke podliježu oporezivanju.

Odredbama članka 80. stavak 4. Pravilnika propisano je da se oslobođenim transakcijama iz članka 11.a stavak 1. točka e. Zakona ne smatraju transakcije vezane uz **kolekcionarske predmete** odnosno kovanice od zlata; srebra ili drugog metala te novčanice koje se u pravilu ne koriste kao zakonsko sredstvo plaćanja ili kovanice od numizmatičkog interesa.

Usluge zaprimanja, obrade, sortiranja, zamjena otečenih novčanica ili kovanica, izdavanja i opskrbe gotovim novcem, oslobođene su plaćanja poreza na dodanu vrijednost, osim usluga kurirske dostave i sigurnog prijevoza, sukladno odredbama članka 80. stavak 5. Pravilnika.

Prema odredbama članka 11.a stavak 1. točka f. Zakona i članka 81. stavak 1. i 2. Pravilnika, plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođene su **transakcije**, uključujući posredovanje, **u vezi s dionicama**, udjelima u trgovačkim društvima ili udruženjima, obveznicama, vrijednosnim papirima i drugim financijskim instrumentima prema posebnim propisima, osim dokumenata kojima se utvrđuje neko pravo nad dobrima te prava ili vrijednosnih papira kojima se utvrđuju određena prava na nekretninama. Oslobođenim transakcijama iz članka 11.a stavak 1. točka f) Zakona smatra se zaprimanje i prijenos naloga u vezi s vrijednosnim papirima i drugim financijskim instrumentima, izvravanje naloga za račun klijenata, trgovanje za vlastiti račun, usluge provedbe ponude odnosno prodaje vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata sa i bez obveze otkupa sukladno posebnim propisima koji uređuju to područje.

Odredbama članka 81. stavak 3. i 4. Pravilnika propisano je da se oslobođenim transakcijama u smislu, članka 11.a stavak 1: točka f) Zakona ne smatra investicijsko savjetovanje i upravljanje portfeljem vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata te njihova pohrana i čuvanje. Također, oslobođenim transakcijama ne smatraju se administrativni poslovi; pravni, računovodstveni, knjigovodstveni poslovi i revizijske usluge; usluge koje se odnose na zakonitost poslovanja; provjera identiteta, istrage u vezi pranja novca i porezne utaje; usluge prikupljanja podataka u svrhu recikliranja novčanica i kovanica; marketing, istraživanje, osmišljavanje i razvoj novih proizvoda te dizajnerske i softverske usluge.

Prema odredbama članka 11.a stavak 1. točka g. Zakona i članka 82. stavak 1. Pravilnika plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođene su **usluge upravljanja posebnim investicijskim fondovima** koje obavljaju društva za upravljanje investicijskim fondovima, u skladu s posebnim propisima. Oslobođenje se odnosi na upravljanje zatvorenim i otvorenim investicijskim fondovima, mirovinskim fondovima te fondovima osnovanim po posebnim propisima.

Odredbama članka 82. stavak 2. Pravilnika propisano je da se uslugama upravljanja iz članka 82. stavak 1. Pravilnika smatra upravljanje imovinom i raspodjelom imovine fonda, upravljanje rizicima i operativnom imovinom, uključujući odabir dionica, kupnju i prodaju udjela u investicijskim fondovima, preliminarne veze s posrednicima i zastupnicima, administrativni poslovi vezani uz upravljanje, zatim poslovi savjetovanja, skrbništvo i administrativni poslovi vezani za udjele u investicijskim fondovima koji se obavljaju fondovima u skladu s propisima koji uređuju poslovanje drutava za upravljanje investicijskim fondovima.

Uslugama upravljanja iz članka 82. stavak 1. Pravilnika osobito se **ne smatra vanjski nadzor fonda**, promidžba i upravljanje općim trokovima fonda te razvoj sustava, kao to je planiranje i primjena nove tehnologije, značajnija unaprjeđenja postojećih sustava i održavanje sustava, te usluge koje se odnose na zakonitost poslovanja, sukladno odredbama članka 82. stavak 3. Pravilnika.

Prema odredbama članka 11.a stavak 1. točka k. Zakona, isporuke dobara koja se koriste isključivo za oslobođene djelatnosti iz članka 11. i 11.a Zakona za čiju nabavu nije bio moguć odbitak pretporeza, oslobođene su plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

1. Postavljeno je pitanje o oporezivanju mandatnih poslova koje banke obavljaju u ime iza račun nalagodavca-mandatara. Mandator, putem nadležnog tijela, donosi odluke o odobrenju kredita pravnim i fizičkim osobama, a korisnici kredita upućuju se na zaključenje ugovora o kreditu s bankama, uz uvjete navedene u odluci. Banke nakon prikupljanja potrebne **dokumentacije zaključuju ugovor s korisnicima kredita u ime i za račun nalagodavca**, odobravaju kredit te obavljaju ostale ugovorene poslove. Odluke o izmjeni uvjeta vraćanja kredita, odgodi dospijeća obveza po kreditu, nagodbi, otpisu, prisilnoj naplati i slično, u nadležnosti su nalagodavca odnosno mandatara za **obavljene** poslove banke od mandatara naplaćuju ugovorenu naknadu.

Ugovaranjem, u smislu odredbi članka 11.a stavak 1. točka h. Zakona, smatra se i sklapanje ugovora u ime i

za račun druge osobe. Obzirom da kod mandatnih poslova banke obavljaju poslove ugovaranja kredita u ime i za račun nalagodavca-mandatara, odnosno u biti odobravaju kredite i obavljaju poslove upravljanja kreditom odnosno usluge vođenja tih kredita, vođenja evidencija te praćenja otplate kredita, navedena usluga banke smatra se oslobođenom plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

2. Postavlja se pitanje o oporezivanju **usluga pružanja informacija o solventnosti poslovnih subjekata (obrazac BON-2)** odnosno informacija o raspoloživim novčanim sredstvima i dospjelim obvezama plaćanja poslovnog subjekta te o oporezivanju naknada za izdavanje izvoda o otvorenim stavkama (IOS) pri čemu klijent dobiva informacije o otvorenim saldima po svim proizvodima banke koje klijent koristi.

Naknade za izdavanje izvoda o otvorenim stavkama se plaćaju samo u slučaju kada klijent zatraži izvod tijekom godine, obzirom da financijske institucije imaju zakonsku obvezu jednom godinje izdavati navedene izvode klijentima. Navedenim odredbama Zakona i Pravilnika propisano je da usluge prikupljanja podataka, izrade analiza i **davanja informacija o kreditnoj sposobnosti koje nisu vezane za davanje i upravljanje kreditima nisu oslobođene**, stoga ukoliko obrazac BON-2 predstavlja oblik izrade analiza te pružanje informacija o solventnosti poslovnih subjekata koje nisu vezane uz davanje kredita tom poslovnom subjektu smatramo da se radi o usluzi koja podliježe oporezivanju porezom na dodanu vrijednost. Ako izvod o otvorenim stavkama (IOS) predstavlja obavijest u svezi štednih, tekućih i žiroračuna klijenata ili evidenciju u svezi s upravljanjem kreditom korisnika kredita ili kreditnim garancijama, može se smatrati da se radi o usluzi oslobođenoj plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

3. Banke mogu na zahtjev inozemne banke (davatelja kredita) izvršiti prijavu kreditnog posla Hrvatskoj narodnoj banci, obzirom da je Hrvatska narodna banka propisala obvezu **prijavljivanja inozemnih kredita**. Obzirom da banka naplaćuje **naknadu za uslugu prijave** postavljeno je pitanje o obvezi obračunavanja, poreza na dodanu vrijednost.

Obzirom da iz upita zaključujemo da kredit odobrava inozemna banka, a domaća banka obavlja samo uslugu prijave navedenog posla s inozemstvom, u ovom slučaju ne radi se o usluzi oslobođenoj plaćanja poreza na dodanu vrijednost. Međutim, kako je riječ o bankarskim uslugama koje se obavljaju inozemnom poreznom obvezniku, prema odredbama članka 5. stavak 6. točka 6. Zakona, navedena usluga ne podliježe odredbama hrvatskog Zakona o porezu na dodanu vrijednost.

4. Banke, na zahtjev poslovnih subjekata koji posluju s inozemstvom, **popunjavaju Nalog 14**, kako bi umjesto poslovnog subjekta mogle izvršiti plaćanja u inozemstvo. Za navedenu uslugu banke naplaćuju **određenu naknadu**, stoga se postavlja pitanje o oporezivanju navedene usluge.

Ako banka popunjava u ime i za račun poslovnog subjekta Nalog 14 te izvršava poslove platnog prometa u inozemstvo, naknada koju banke naplaćuju za navedenu uslugu oslobođena je plaćanja poreza na dodanu vrijednost ako se obavlja u skladu s posebnim propisima koji uređuju to područje, sukladno odredbama Zakona i Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost

5. Postavlja se pitanje u vezi **oporezivanja "forfaitinga"** pod kojim se podrazumijeva inozemno financiranje na osnovi otkupa s diskontom i bez regresa dugoročnih nedospjelih potraživanja osiguranih financijskim instrumentima. U određenim bankama navedeni poslovi se obavljaju temeljem poslova osiguranih akreditivom pri čemu banka, ukoliko je neki posao osiguran akreditivom može otkupiti potraživanje i isplatiti novac odmah, a naplatiti se po dospjeću akreditiva. Obzirom da banka naplaćuje naknadu koju čini jednokratni troak obrade i diskont postavljen je upit o obvezi obračunavanja poreza na navedenu vrstu usluge.

Obzirom da iz navoda u upitu zaključujemo da se kod navedene usluge radi o otkupu izvoznih dokumentarnih akreditiva i avaliranih mjenica, miljenja smo da se „forfaiting“ može smatrati uslugom oslobođenom plaćanja poreza na dodanu vrijednost, sukladno odredbama zakona i Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost.

6. U vezi s **otkupom potraživanja (factoringom)** i eskontom/otkupom vlastitih i trasiranih mjenica postavljena su sljedeća pitanja:

- a) Je li potrebno **na razliku nastalu zbog tečajnih promjena** u slučaju ugovorene valutne klauzule obračunavati porez na dodanu vrijednost?
- b) Kako postupiti u slučaju negativne **tečajne razlike**?
- c) U slučaju da je potrebno obračunavati porez na dodanu vrijednost kako ispraviti poreznu osnovicu u skladu s člankom 8. stavak 3. Zakona kod poslova pravog factoringa bez prava regresa i nepravog factoringa

s pravom regresa te otkupa vlastitih i trasiranih mjenica?

Također, postavljeno je pitanje o oporezivanju kamata, jednokratne naknade koja se obračunava u postotnom iznosu od otkupljenog potraživanja i administrativnih naknada u naprijed navedenim slučajevima.

Odredbama Zakona i Pravilnika propisano je da **usluga naplate duga podliježe oporezivanju** porezom na dodanu vrijednost. S tim u svezi propisano je da se isporukom u smislu Zakona ne smatra ako poduzetnik ustupi ili prenese potraživanje nastalo iz isporuka dobara i usluga drugom poduzetniku radi naplate, međutim **naknada za uslugu naplate potraživanja, provizija, diskont i ostali trokovi koje zaračunava** porezni obveznik preuzimatelj duga (**factor**) **smatraju se oporezivom isporukom** te podliježu plaćanju poreza na dodanu vrijednost. Odredbama Zakona i Pravilnika nije propisan različit porezni tretman pravog i nepravog faktoringa stoga smo mišljenja da se u slučaju kada faktor otkupljuje potraživanje uz diskont bez obzira na to radi li se o faktoringu s pravom ili bez prava regresa, diskont, provizija, jednokratna naknada te administrativne naknade oporezuju porezom na dodanu vrijednost. Ako faktor u okviru poslova faktoringa financira poreznog obveznika od kojeg otkupljuje potraživanje odobravajući mu kredit odnosno zajam tada su kamate koje faktor obračunava na predumjmljeni iznos oslobođene plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

Obzirom da se samo davanje zajma odnosno predjuma u poslovima faktoringa, prema navedenim odredbama Zakona i Pravilnika, ne smatra naknadom za obavljenu isporuku već se za uslugu financiranja naplaćuje kamata, tada se ni tečajne razlike nastale temeljem odobrenog zajma i ugovorene valutne klauzule ne mogu smatrati isporukom i ne podliježu oporezivanju porezom na dodanu vrijednost.

Kod eskonta mjenica odnosno otkupa mjenica uz diskont, razlika vrijednosti novčane obveze od dana sklapanja ugovora i vrijednosti mjenice na dan dospelosti novčane obveze, odnosno kamata za financiranje koja se obračunava do dana dospjeća mjenice **oslobođena je plaćanja poreza na dodanu vrijednost.**

7. Banke temeljem, naloga klijenta, u okviru obavljanja **poslova skrbništva**, izvravaju preko Srednjeg klirinskog depozitarnog društva (SKDD) transakcije vezane uz vrijednosne papire. Banke zaračunavaju klijentu transakcijsku naknadu, i to samo ukoliko je izvrena transakcija s vrijednosnim papirom, te se postavlja pitanje o obvezi obračunavanja poreza na dodanu vrijednost na navedenu transakciju.

Ako banka u okviru poslova skrbništva izvrava naloge za račun klijenata te obavlja transakcije u vezi s vrijednosnim papirima i drugim financijskim instrumentima prema posebnim propisima, ali ne i poslove pohrane i čuvanja vrijednosnih papira, naknada koju banka zaračunava klijentu oslobođena je plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

8. Postavljeno je pitanje oporezuju li se **usluge upravljanja i čuvanja u svezi s vrijednosnim papirima** i drugim financijskim instrumentima kad ih obavljaju razni oblici trgovačkih društava, udruženja, društva za upravljanje investicijskim fondovima, brokerske kuće, banke ili se odredba Zakona odnosi samo na određena društva?

Obavljanje transakcija u vezi s vrijednosnim papirima i drugim financijskim instrumentima te ostali poslovi propisani odredbama članka 81. stavak 1. i 2. Pravilnika oslobođeni su plaćanja poreza na dodanu vrijednost ako ih društva navedena u upitu obavljaju u skladu s posebnim propisima, stoga ako je odredbama posebnih propisa propisano da naprijed navedena društva mogu obavljati poslove u vezi s vrijednosnim papirima i drugim financijskim instrumentima tada ostvaruju pravo na porezno oslobođenje u smislu odredbi Zakona i Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost oslobođenim transakcijama u smislu članka 11.a stavak 1, točka f. Zakona ne smatra se investicijsko savjetovanje i upravljanje portfeljem vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata te njihova pohrana i čuvanje.

Plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođene su usluge upravljanja zatvorenim i otvorenim investicijskim fondovima, mirovinskim fondovima te fondovima osnovanim po posebnim propisima ako ih obavljaju društva za upravljanje investicijskim fondovima u skladu s posebnim propisima. Oslobođenje se odnosi na upravljanje imovinom i raspodjelom imovine fonda, upravljanje rizicima i operativnom imovinom, uključujući odabir dionica, kupnju i prodaju udjela u investicijskim fondovima, preliminarne veze s posrednicima i zastupnicima, administrativni poslovi vezani uz upravljanje, zatim poslovi savjetovanja, skrbništvo i administrativni poslovi vezani za udjele u investicijskim fondovima koji se obavljaju fondovima u skladu s propisima koji uređuju poslovanje društava za upravljanje investicijskim fondovima.

9. Upućena nam je zamolba za tumačenje odredbi članka 11.a stavak 1. točka f. Zakona u vezi dokumenata kojima se utvrđuje neko pravo nad dobrima te prava ili vrijednosnih papira kojima se utvrđuju **određena prava na nekretninama.**

Transakcije u vezi s dokumentima kojima se utvrđuje neko pravo nad dobrima te transakcije u vezi s pravima ili vrijednosnim papirima kojima se utvrđuju određena prava na nekretninama **ne smatraju se oslobođenim**

transakcijama iz članka 11.a stavak 1. točka f. Zakona te je pri prodaji istih potrebno obračunati i platiti porez na dodanu vrijednost.

10. Obzirom da investicijska društva nisu jednako tretirana kao društva za upravljanje, investicijskim fondovima upućena je zamolba za pojanjenje na koje se konkretno posebne investicijske fondove odnose zakonske odredbe.

Plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođene su usluge upravljanja posebnim investicijskim fondovima koje obavljaju **društva za upravljanje investicijskim fondovima**, u skladu s posebnim propisima. Oslobođenje se odnosi na upravljanje zatvorenim i otvorenim investicijskim fondovima, mirovinskim fondovima te fondovima, osnovanim po posebnim propisima.

11. Postavljeno je pitanje smatraju li se **naknade za poslove upravljanja dionicama** koje brokerske kuće i društva za upravljanje investicijskim fondovima zaračunavaju svojim klijentima, kao na primjer naknade za uspjehost za upravljanje, oslobođenim plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

Ako brokerske kuće obavljaju usluge upravljanja portfeljem vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata za klijente tada se ne radi o usluzi oslobođenoj plaćanja poreza na dodanu vrijednost, te se stoga naknade, kao to su naknada za uspješnost za upravljanje koje brokerska kuća naplaćuje svojim klijentima, oporezuju porezom na dodanu vrijednost. Što se tiče oporezivanja navedene naknade kod društava za upravljanje posebnim investicijskim fondovima navedena usluga oporeziva je porezom na dodanu vrijednost ako se ne obavlja investicijskom fondu kojim društvo upravlja.

12. Do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodanu vrijednost (Nar. nov., br. 87/09.) banke su bile oslobođene plaćanja poreza na dodanu vrijednost na isporuke numizmatičkih predmeta odnosno kovanica od srebra i zlata ta nisu imale pravo na odbitak pretporeza. Obzirom da banke imaju **zalihe numizmatičkih predmeta nabavljene do 31. prosinca 2009. godine**, postavlja se pitanje o obvezi plaćanja poreza na dodanu vrijednost na takve isporuke u skladu s odredbama članka 11.a stavak 1. točka k. Zakona, te hoće li, temeljem navedene zakonske odredbe biti oslobođene i sve ostale isporuke dobara nabavljene do 31. prosinca 2009., za koje nije bio moguć odbitak pretporeza. Također, postavljeno je pitanje na isporuke kojih dobara se odnose odredbe članka 11. stavak 1. točka k. Zakona, u slučaju da se ne odnose na naprijed navedene isporuke te hoće li banke obzirom da nemaju pravo na ispravak odbitka pretporeza prilikom prodaje dobara za koja nisu imale pravo na odbitak biti oslobođene plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

Prema odredbama članka 20. stavak 5. Zakona, ako se glede nekog gospodarskog dobra unutar roka od pet godina od kalendarske godine početka uporabe promjene uvjeti koji su u toj godini bili mjerodavni za odbitak pretporeza, tada se za razdoblje nakon promjene obavlja ispravak pretporeza. Kada se radi o nekretninama, tada se umjesto razdoblja od pet godina uzima razdoblje od deset godina. Gospodarskim dobrima smatraju se ona dobra koja prema računovodstvenim propisima spadaju u dugotrajnu imovinu poduzeća, sukladno odredbama članka 142. stavak 3. Pravilnika.

Odredbama članka 26.i stavak 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodanu vrijednost propisano je da iznimno od odredbe članka 20. stavak 5. Zakona, porezni obveznici iz članka 11. i 11.a kod kojih stupanjem na snagu Zakona dolazi do promjena uvjeta mjerodavnih za oporezivanje, te počinju obavljati oporezive isporuke, ne mogu ispraviti pretporez za gospodarska dobra nabavljena prije stupanja na snagu ovoga Zakona. Odredbama članka 11.a stavak 1. točka k. Zakona propisano je porezno oslobođenje za isporuke dobara kojima se obavljaju isključivo oslobođene djelatnosti iz članka 11. i 11.a Zakona pa se odredbe navedenog članka Zakona odnose na dugotrajnu imovinu poreznog obveznika kojom se obavlja djelatnost, a ne na isporuke dobara na zalihama kao to su numizmatičke kovanice.

13. Postavlja se pitanje smatra li se **naknada depozitnoj banci** za usluge koje obavljaju kreditne institucije temeljem posebnih propisa, a koje se naplaćuju investicijskim fondovima (zasebnim imovinama bez pravne osobnosti u vlasnitvu imatelja udjela u investicijskom fondu), oslobođenom plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

Prema odredbama članka 19. stavak 1. Zakona o investicijskim fondovima (Nar. nov., br. 150/05.), društvo za upravljanje osniva se u pravnom obliku društva s ograničenom odgovornošću ili dioničkog društva, kojemu je predmet poslovanja isključivo osnivanje investicijskih fondova i upravljanje investicijskim fondovima, odnosno ulaganje novčanih sredstava u vlastito ime i za račun imatelja udjela otvorenih investicijskih fondova i u ime i za račun dioničara zatvorenih investicijskih fondova.

Odredbama članka 2. Zakona o investicijskim fondovima propisano je da se depozitnom bankom smatra banka koju izabere društvo za upravljanje i koja, na temelju ugovora s društvom za upravljanje i po njegovom

nalogu, obavlja poslove depozitne banke određene tim Zakonom. Depozitna banka, prema odredbama članka 49. stavak 1. Zakona jest banka koja za potrebe fonda obavlja poslove pohrane zasebne imovine fonda, poslove vođenja posebnih računa za imovinu fonda i odjeljivanja imovine svakog pojedinog fonda od imovine ostalih fondova, te obavlja druge poslove depozitne banke u skladu s odredbama toga Zakona.

Sukladno odredbama članka 50. stavak 1. i 2. Zakona, investicijski fond s javnom ili privatnom ponudom, koji je osnovan u skladu s odredbama Zakona i posluje na teritoriju Republike Hrvatske, mora imati depozitnu banku. Prisilne odredbe Zakona kojima se propisuju obveze postupanja fondova i drutava za upravljanje u vezi s koritenjem poslova depozitne banke, odnose se na sve investicijske fondove i društva koja njima upravljaju.

Obzirom da je odredbama Zakona i Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost propisano da se usluge propisane odredbama članka 82. stavak 2. Pravilnika oslobođene ako se obavljaju u skladu s propisima koji uređuju poslovanje drutava za upravljanje investicijskim fondovima, tada **su usluge depozitne banke, kada se obavljaju po sili Zakona društvima za upravljanje investicijskim fondovima za potrebe fonda, oslobođene plaćanja poreza na dodanu vrijednost.**

Napominjemo da, ukoliko depozitna banka obavlja usluge kao to su vanjski nadzor fonda, promid-ba i upravljanje općim trokovima fonda te razvoj sustava, kao to je planiranje i primjena nove tehnologije, usluge značajnijeg unapređenja postojećih sustava i odr-avanje sustava, te usluge koje se odnose na zakonitost poslovanja tada je obvezna na navedene usluge obračunavati porez na dodanu vrijednost.

14. Smatra li se **naknada banci skrbniku** za usluge koje kreditne institucije obavljaju temeljem posebnih propisa i koje se naplaćuju obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima (zasebnim imovinama bez pravne osobnosti u vlasnitvu imatelja članova mirovinskog fonda) oslobođenom plaćanja poreza na dodanu vrijednost u skladu s odredbama članka 11. stavak 1. točka g. Zakona?

Mirovinsko društvo koje upravlja mirovinskim fondom obvezno je, temeljem odredbe članka 79. stavak 1. Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima (Nar. nov., br. 49/99., 63/00., 103/03., 177/04., 140/05. i 71/07.), izabrati jednu banku skrbnika kojoj će povjeriti imovinu mirovinskog fonda i s kojom će sklopiti ugovor o čuvanju imovine, stoga ako banka skrbnik naplaćuje naknadu za obavljanje poslova propisanih odredbama članka 80. toga Zakona na temelju ugovora s mirovinskim društvom tada na naknadu za obavljanje poslova banke skrbnika ne obračunava i ne plaća porez na dodanu vrijednost.

15. Odredbama članka 82. stavak 2. Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost propisano da se uslugama oslobođenim plaćanja poreza na dodanu vrijednost, među ostalim, smatraju **usluge skrbništva i administrativnih poslova vezanih za udjele u investicijskim fondovima** koje se obavljaju fondovima u skladu s propisima koji uređuju poslovanje drutava za upravljanje investicijskim fondovima. Obzirom na navedeno, upućena je zamolba za tumačenje jesu li prema navedenim odredbama Pravilnika usluge depozitne banke/banke skrbnika odnosno institucije/depozitne banke fondova, obzirom da je usluga depozitne banke/banke skrbnika zakonska obveza te derivat usluge upravljanja, te da jedino kreditne institucije mogu obavljati “usluge skrbništva i administrativnih poslova vezanih za udjele u investicijskim fondovima” dok društva za upravljanje fondovima nisu ovlatena niti zakonski mogu obavljati usluge skrbništva fondovima kojima upravljaju, oslobođene plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

Sukladno naprijed navedenim odredbama Zakona i Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost, ako su poslovi skrbništva i administrativnih poslova vezanih za udjele u investicijskim fondovima poslovi koje temeljem posebnih propisa za društva za upravljanje investicijskim fondovima mogu obavljati samo depozitne banke, tada se navedene usluge depozitnih banaka mogu smatrati uslugama oslobođenim plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

16. Banke ostvaruju **prihod od prodaje obrasca mjenice** i biljega odnosno imaju pravo na određeni iznos provizije od vrijednosti kupljenih obrazaca mjenice koju im odobrava Financijska agencija kao prodavatelju na malo pa se postavlja upit o oporezivanju navedene isporuke. Isto pitanje postavlja se **za prodaju čekovnih blanketa** vlasnicima tekućih računa, kreditnih zahtjeva, naloga 10 i 14 te prodaju HUB obrazaca.

Odredbama članka 1. Zakona o mjenici (Nar. nov., br. 74/94.) propisano je da trasirana mjenica mora sadr-avati sljedeće podatke: oznaku da je mjenica, napisanu u samom slogu isprave, na jeziku na kome je sastavljena; bezuvjetni uput da se plati određena svota novca; ime onoga koji treba platiti (trasat); označenje dospelosti; mjesto gdje se plaćanje treba obaviti; ime onoga kome se ili po čijoj naredbi se mora platiti (remitent); označenje dana i mjesta izdanja mjenice te potpis onoga koji je izdao mjenicu. Odredbama članka 2. Zakona o mjenici propisano je da isprava u kojoj ne bi bilo ma kojeg od sastojaka propisanih u stavku 1. toga Zakona, ne vrijedi kao trasirana mjenica osim u slučaju kad na trasiranoj mjenici nije označena dospelost, pri čemu se smatra da se radi o mjenici po viđenju, zatim u slučaju kada nije određeno mjesto plaćanja pri čemu se

smatra da je mjesto plaćanja mjesto označeno pored trasatovog imena te u slučaju da nije označeno mjesto izdanja; smatra se da je mjenica izdana u mjestu označenom pored trasatovog potpisa. Obrazac mjenice ne može se smatrati mjenicom odnosno financijskim instrumentom obzirom da ne sadrži podatke propisane odredbama Zakona o mjenici, stoga je **prodaja obrasca mjenice isporuka na koju je porezni obveznik obavezan obračunati porez na dodanu vrijednost**. Kod izdavanja čekovnih blanketa ne radi se o oporezivoj transakciji obzirom da je odredbama Pravilnika propisano da su usluge izdavanja čekova vezano za poseban račun odnosno račun klijenta banke oslobođene plaćanja poreza na dodanu vrijednost. Obzirom da su usluge prikupljanja podataka koje su vezane uz davanje i upravljanje kreditima ili s ugovaranjem odnosno izdavanjem garancija oslobođene plaćanja poreza na dodanu vrijednost izdavanje kreditnih zahtjeva smatra se oslobođenom isporukom.

Prodaja naloga 10 i 14 te HUB obrazaca ne može se smatrati financijskim uslugama iz članka 11.a Zakona te se na njihovu isporuku obračunava i plaća porez na dodanu vrijednost.

17. Banke, na zahtjev klijenta, **dostavljaju inozemnoj banci papire putem Fedex-a** te navedenu uslugu prefakturiraju klijentu, pa se postavlja pitanje o oporezivanju navedene usluge.

U skladu s navedenim odredbama Zakona i Pravilnika usluga dostave obrazaca koju banke obave klijentima ne može se smatrati uslugom oslobođenom plaćanja poreza na dodanu vrijednost. Obzirom da osnovicu za obračun poreza na dodanu vrijednost, sukladno članku 8. stavak 1. Zakona, čine svi izdaci koji ulaze u ukupnu naknadu za isporučena dobra ili obavljene usluge, tada „prefakturirani“ trokovi čine nadoknadu izdataka banke te čine dio ukupne naknade odnosno osnovice za obračun poreza na dodanu vrijednost stoga je banka za navedene usluge obvezna obračunavati i plaćati porez na dodanu vrijednost.

18. Ako banka obavlja za Hrvatsku radioteleviziju (HRT) **uslugu naplate pristojbi putem trajnog naloga** te za tu uslugu od HRT-a naplaćuje određenu naknadu, postavljen je upit o obvezi obračunavanja poreza na dodanu vrijednost na navedenu uslugu.

Uslugama vođenja računa, sukladno navedenim odredbama Pravilnika, smatra se među ostalim **i usluga trajnog naloga**. Ako banka u konkretnom slučaju za HRT obavlja uslugu naplate putem trajnog naloga odnosno prijenos novčanih sredstava na ili s bankovnog računa te za tu uslugu naplaćuje određenu naknadu, navedena usluga **oslobođena** je plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

19. U vezi kreditnih garancija i obveze obračunavanja poreza na dodanu vrijednost postavljena su pitanja koja se odnose na **izdavanje činidbenih garancija (carinske garancije, garancije za dobro izvrenje posla), izdavanje licitacijskih, komisijskih i supergarancija**, izdavanja garancija za plaćanje financijskog i operativnog leasinga te izdavanja garancija za plaćanje najma poslovnog prostora?

Odredbama Zakona i Pravilnika propisano je porezno oslobođenje za one vrste bankovnih odnosno kreditnih garancija te drugih jamstava za pokriće novčanih dugovanja koja ne predstavljaju preuzimanje obveza nenovčane prirode. U skladu s navedenim, ako banke izdaju carinske garancije, garancije za dobro izvrenje posla, licitacijske, komisijske, supergarancije te garancije za plaćanje financijskog leasinga koje se odnose isključivo na pokriće dugovanja isplatom novčanih sredstava tada su navedene garancije oslobođene plaćanja poreza na dodanu vrijednost. **Garancije za plaćanje operativnog leasinga i najma poslovnog prostora predstavljaju oporezivu isporuku** obzirom da je odredbama Pravilnika propisano da se garancijom ne smatraju jamstva kao osiguranja od nepodmirenja otplate najma.

20. Postavlja se pitanje o **oporezivanju tiskanica i proizvoda (npr. USB key i token)** koji se daju uz određenu financijsku uslugu, zatim o isporuci odnosno zamjeni tih proizvoda u slučaju neispravnosti ili krađe, tiskanju i kopiranju obrazaca te mikrofilmiranju dokumentacije.

Ako banka u okviru obavljanja poslova vođenja novčanog računa za klijenta omogućuje klijentu deponiranje, prijenos i povlačenje novčanih sredstava na ili s bankovnog računa, elektroničkim ili nekim drugim putem, te u svezi s tim isporučuje proizvode kao to su token i slično, tada se isporuka takvih dobara može smatrati isporukom oslobođenom plaćanja poreza na dodanu vrijednost. Zamjena navedenih proizvoda u slučaju neispravnosti ili krađe, i u slučaju da je tako ugovoreno, ne smatra se oporezivom isporukom, obzirom da je odredbama članka 15. stavak 3. Pravilnika propisano da isporuka nije oporeziva ako isporučitelj u jamstvenom roku zamijeni isporučeno dobro drugim istovrsnim dobrom, iste ili približno iste kakvoće i vrijednosti.

Djelatnost tiskanja, kopiranja ili mikrofilmiranja dokumentacije ne smatraju se financijskim uslugama, stoga su banke ako obavljaju navedene usluge obvezne obračunavati i plaćati porez na dodanu vrijednost.

21. Banke izdaju **različite potvrde** i ovjere koje mogu, ali ne moraju, biti vezane uz određeni račun (npr.

osobni zahtjev klijenta za status u Hrvatskom registru obveza po kreditima - HROK-u) pa se postavlja pitanje je li na navedene potvrde potrebno obračunavati porez na dodanu vrijednost.

Ako se potvrde odnose na davanje informacija klijentima odnosno deponentima o uplatama i isplatama te o promjeni stanja na računu ili o stanju računa, banka na naknadu za izdavanje navedenih potvrda neće zaračunati porez na dodanu vrijednost. Međutim, ako banka daje potvrde koje se odnose na davanje informacija o kreditnoj sposobnosti korisnika kredita koje nisu vezane za davanje i upravljanje kreditima tada se radi o oporezivoj isporuci.

Napominjemo da u upitu nije navedeno dovoljno podataka o kakvim se točno potvrdama radi i za koje su transakcije konkretno vezane, stoga se ne možemo sa sigurnošću očitovati.

22. U postupku naplate duga po sudskim rjeenjima banka plaća sudske takse odnosno usluge javnog bilje-nika ili odvjetnika te iste prefakturira du-niku te je u vezi navedenog upućeno pitanje oporezuju li se naplata duga po sudskim rjeenjima, izračun kamate i prefakturiranje porezom na dodanu vrijednost.

Zatezne kamate koje poduzetnik naplaćuje od svojih du-nika, do visine propisane zatezne kamate i trokovi opomena, predstavljaju odtetu i ne oporezuju se, sukladno odredbama članka 25. stavak 1. Pravilnika, stoga ako banka u postupku naplate duga zbog neizvrenih obveza svojih du-nika obračunava zateznu kamatu tada na navedene kamate neće obračunavati porez na dodanu vrijednost. U slučaju da odvjetnik ili javni bilje-nik obračunava i naplaćuje sudske takse ili druge usluge banci, a banka te usluge prefakturira du-niku tada je obvezna na navedene usluge obračunati porez na dodanu vrijednost. **Ako usluga odvjetnika ili javnog bilje-nika predstavlja samo prolaznu stavku na računu koji banka ispostavlja du-niku, tada na navedenu uslugu banka ne obračunava porez na dodanu vrijednost**, sukladno odredbama članka 8. stavak 1. Zakona o porezu na dodanu vrijednost.

23. Postavljen je upit o oporezivanju skrbi odnosno ostave i čuvanja pologa, u slučaju kada banka daje lombardne kredite, do trajanja kredita i u slučaju kada polog ostaje nakon isplate kredita od klijenta.

Lombardnim kreditom smatra se kredit koji se ostvaruje temeljem zaloga pokretnih stvari ili vrijednosnica pri čemu zalo-ene stvari ostaju vlasništvo zajmoprimca, ali su do trenutka otplate kredita u posjedu banke. Zalo-eni predmeti najčeće su pokretne stvari poput predmeta od plemenitih kovina, umjetničkih djela, vrijednosnica (blagajnički zapisi, obveznice, dionice) i slično te predstavljaju instrument osiguranja vraćanja lombardnoga kredita, pa ih banka, ako du-nik nije u stanju vratiti kredit banci, ima pravo prodati i na taj način naplatiti dug. Obzirom da se kreditima, u smislu članka 11.a stavak 1. točke b. Zakona smatraju i zajmovi osigurani pokretnom imovinom ili zalogom, miljenja smo da **su poslovi skrbi vezani uz odobravanje i upravljanje lombardnim kreditom oslobođeni plaćanja poreza na dodanu vrijednost**. U slučaju da banka obavlja poslove čuvanja zalo-nih predmeta nakon isteka ugovorenog kreditnog posla, obvezna je na navedenu uslugu obračunati porez na dodanu vrijednost.

24. U vezi naknada vezanih uz davanje kredita postavljena su pitanja o oporezivanju sljedećih naknada:

a) naknada za promjene po kreditu (pojedinačne promjene po ugovoru o kreditu koje ne mijenjaju kreditni posao) i to u slučaju: promjena dužnika/sudužnika/jamaca (sve ostale odredbe ugovora ostaju iste), promjena zalo-ne nekretnine (ostale odredbe ugovora ostaju nepromijenjene) te ostalih promjena po ugovoru o kreditu,

b) naknada vezanih uz izdavanje potvrda o kreditu,

c) naknada za neke naknadne obračune po ugovoru o kreditu,

d) naknade za izdavanje brisovnog očitovanja po zavretku otplate kredita.

U slučaju da banka daje kredit te u svezi s tim naplaćuje naknade za promjene po danom kreditu, naknade za naknadne obračune po ugovoru o kreditu, te naknade za izdavanje brisovnog očitovanja po zavretku otplate kredita, tada na navedene naknade neće zaračunavati porez na dodanu vrijednost **obzirom da se može smatrati da se radi o naknadama za usluge upravljanja kreditom odnosno uslugama vezanim uz vođenje kredita**.

Ako naknade za izdavanje potvrda o kreditu nisu vezane za davanje i upravljanje kreditima već se potvrde izdaju u neke druge svrhe tada se ne može smatrati da se radi o uslugama oslobođenim plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

25. Ako se društvo bavi posredovanjem u sklapanju kredita za neko drugo društvo postavlja se pitanje oporezuje li se provizija za posredovanje porezom na dodanu vrijednost.

Obzirom da se prema odredbama članka 11.a stavak 1. točka b. Zakona ugovaranje kredita smatra uslugom oslobođenom plaćanja poreza na dodanu vrijednost, a ugovaranje se može obaviti i u tuđe ime i tuđi račun to odgovara posredovanju u sklapanju kredita, tada društvo nije obvezno na posredničku proviziju obračunavati

porez na dodanu vrijednost.

26. Banka može obavljati za određeno društvo za upravljanje investicijskim fondovima usluge zastupanja odnosno posredovanja pri čemu se banka obvezuje nuditi, upoznavati klijente s prednostima ulaganja u investicijske fondove kojima upravlja navedeno društvo i slično, a društvo se obvezuje platiti banci određenu naknadu. Obzirom na navedeno postavljeno je pitanje mogu li se usluge zastupanja odnosno posredovanja u prodaji udjela smatrati preliminarnim vezama s posrednicima i zastupnicima odnosno je li naknada za naprijed navedene usluge oslobođena plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

Obzirom da se odredbe članka 82. Pravilnika odnose na oslobođenja za usluge upravljanja posebnim investicijskim fondovima koje obave društva za upravljanje posebnim investicijskim fondovima, među ostalim i preliminarne veze s posrednicima i zastupnicima, te obzirom da je iz konkretnog upita razvidno da se radi o usluzi koju obavlja banka, a ne društvo za upravljanje posebnim investicijskim fondovima, mišljenja smo da je kod usluge posredovanja koje obave banke potrebno svaku uslugu zasebno razmotriti i utvrditi stvarnu narav usluge za koju banka posreduje. Iz navedenog zaključujemo da se ne radi o usluzi posredovanja za vrijednosne papire već samo o posredovanju za pronalaženje ulagača u fondove stoga se navedena usluga smatra oporezivom uslugom u smislu odredbi Zakona i Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost.

27. Postavlja se pitanje o oporezivanju naknada vezanih za sindicirane kredite. Navodi se da je riječ o vrsti kredita u kojem u svojstvu kreditodavatelja sudjeluje vie od pet banaka (bilo stranih ili domaćih), pri čemu je jedna od njih i agent kredita. Uloga agenta kredita je koordinacija između kreditoprimatelja i kreditodavatelja, uključujući i provedbu svih plaćanja u oba smjera. Agent također obavlja sve administrativne poslove i vođenje računa za sve kreditodavatelje i kreditoprimatelje. Ako u kreditu sudjeluje manje od pet kreditodavatelja takav kredit se naziva klupski kredit, pri čemu je također jedan od kreditodavatelja i agent kredita. **Sindicirani odnosno klupski krediti** se često prodaju na sekundarnom tržištu, a prodaja udjela u kreditu može biti djelomična ili za cijeli iznos kredita. Ako je kredit jo u korštenju prodaje se u jednakim omjerima dio iskorštenog i dio neiskorštenog kredita. Banka kao agent kredita naplaćuje **agentsku naknadu po sindiciranim kreditima** koji se u praksi javljaju u vie modaliteta: sindicirani kredit u kojem, uz banku kao agenta i kreditodavatelja, participiraju samo strane banke (banka direktno naplaćuje agentsku naknadu od klijenta); sindicirani kredit u kojem participiraju strane i domaće banke, a u kojem je neka strana banka glavni agent po kreditu, a banka samo facility agent (klijenta na plaćanje ukupne agentske naknade poziva strana banka, naplaćuje ukupnu agentsku naknadu i banci prosljeđuje njen dio naknade); sindicirani kredit u kojem, uz banku kao agenta i kreditodavatelja, participiraju strane i domaće banke (banka direktno naplaćuje agentsku naknadu od klijenta) te sindicirani kredit u kojem, uz banku kao agenta i kreditodavatelja, participiraju samo domaće banke (banka direktno naplaćuje agentsku naknadu od klijenta).

U skladu s navedenim odredbama Zakona i Pravilnika, usluge odobravanja i ugovaranja kredita, pod čime se smatra i ugovaranje u tuđe ime i tuđi račun, oslobođene su plaćanja poreza te su usluge banke u svim naprijed navedenim slučajevima, bilo kada banka nastupa kao kreditodavatelj ili kao agent **oslobođene plaćanja poreza na dodanu vrijednost.**

Obzirom da se prema odredbama članka 5. stavak 6. točka 6. Zakona bankarske i financijske usluge oporezuju u mjestu primatelja usluge, tada se načelno mjestom oporezivanja agentske naknade koju strana banka zaračunava poreznom obvezniku u Republici Hrvatskoj smatra Republika Hrvatska. Međutim, obzirom da je riječ o usluzi oslobođenoj plaćanja poreza na dodanu vrijednost tada na navedenu naknadu porezni obveznik primatelj usluge nije obavezan obračunati i platiti porez na dodanu vrijednost.

*Klasa: 410-19/10-01/50, Ur. br.: 513-07-21-01/10-1
od 25. veljače 2010.*